

Vergaderjaar 2004–2005

29 815

Jeugdzorg 2005–2008

Nr. 38

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 12 augustus 2005

Binnen de vaste commissie voor Justitie¹ hebben enkele fracties de behoefte over de brief van de minister van Justitie d.d. 18 februari 2005 (29 815, nr. 10) inzake forensische diagnostiek bij minderjarigen enkele vragen en opmerkingen voor te leggen². Bij brief van 11 augustus 2005 heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
De Pater-van der Meer

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Bommel

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), De Vries (PvdA), Van Heemst (PvdA), Vos (GL), Rouvoet (CU), Adelmund (PvdA), De Wit (SP), Albayrak (PvdA), Luchtenveld (VVD), Wilders (Groep Wilders), Weekers (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Verbeet (PvdA), ondervoorzitter, Wolfsen (PvdA), De Vries (CDA), Van Haersma Buma (CDA), Eerdmans (LPF), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Van Fessem (CDA), Straub (PvdA), Van der Laan (D66), Visser (VVD), Azough (GL), Van Egerschot (VVD), Vacature (LPF), Vacature (SP).
Plv. leden: Jonker (CDA), Dijsselbloem (PvdA), Timmer (PvdA), Halsema (GL), Van der Staaij (SGP), Kalsbeek (PvdA), Van Velzen (SP), Tjon-A-Ten (PvdA), Van Baalen (VVD), Blok (VVD), Hirsi Ali (VVD), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Jager (CDA), Van Heteren (PvdA), Arib (PvdA), Buijs (CDA), Sterk (CDA), Varela (LPF), Joldersma (CDA), Ormel (CDA), Van Dijken (PvdA), Lambrechts (D66), Van Schijndel (VVD), Karimi (GL), Örgü (VVD), Hermans (LPF), Vergeer (SP).

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Vragen en antwoorden

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de door verschillende fracties gestelde vragen en gemaakte opmerkingen over de brief die ik op 18 februari naar uw Kamer zond. In deze brief (29 815, nr. 10) ben ik ingegaan op de achtergronden, doel en inhoud van het landelijk kader forensische diagnostiek dat vanaf 1 januari 2005 van kracht is. Daarnaast stond ik stil bij een aantal ontwikkelpunten op het gebied van de forensische diagnostiek bij minderjarigen.

Hieronder ga ik nader in op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen.

Beschrijving forensische diagnostiek bij jeugdigen

De leden van de PvdA-fractie vragen of nader kan worden gepreciseerd welke zaken nu nog onderdeel uitmaken van de forensische diagnostiek, terwijl ze volgens de minister eigenlijk onderdeel zouden moeten zijn van een hulpverlenings- of behandeltraject.

Reactie:

Het landelijke kader Forensische Diagnostiek in de Jeugdzorg (FDJ) maakt duidelijk wat forensische diagnostiek is en wat niet. De primaire grond voor forensische diagnostiek is dat deze de rechterlijke besluitvorming dient. Daar dient de vraagstelling en het onderzoek op gericht te zijn. Secundair kunnen aan de hand van het onderzoek hulpverlenings- of behandeltrajecten geïndiceerd worden.

De in mijn brief aangekondigde evaluatie in 2006 van de werking van het landelijk kader FDJ zal nader in kaart brengen of de betrokken organisaties het onderscheid tussen forensische diagnostiek en diagnostiek ten behoeve van behandeling en zorg zoals aangegeven in het landelijk kader FDJ in de praktijk hanteren.

Waarom een landelijk kader FDJ?

Kan bij benadering worden aangegeven hoe vaak de forensische diagnostiek wordt gebruikt als strategisch instrument, zo vragen de leden van de PvdA-fractie. Op welke wijze wordt deze «verlegenheidsdiagnostiek» zo veel mogelijk tegengegaan in de nieuwe aanpak?

Voorts vragen zij hoe lang de onderzoeken op dit moment gemiddeld duren. Naar welke duur wordt in de nieuwe aanpak gestreefd?

Reactie:

Bij de diagnostiek die via de FPD verloopt, is hoegenaamd geen sprake meer van strategisch onderzoek of «verlegenheidsdiagnostiek». Deze zaken deden zich vooral voor bij onderzoeken in civielrechtelijk kader en in het bijzonder bij onderzoek in het kader van scheiding en omgang. De FPD legt veel nadruk op een goede probleemanalyse door de opdrachtgever voordat de zaak in het indicatieoverleg met de opdrachtgever aan de orde komt. Zodoende kan de eventuele noodzaak of meerwaarde van onderzoek beter belicht worden.

De strafrechtelijke rapportages die in 2004 via de FPD verliepen hadden een doorlooptijd van 10 weken voor enkelvoudig rapportages en 11 weken voor dubbelrapportages. De civielrechtelijke rapportages die in 2004 via de FDP verliepen hadden een gemiddelde doorlooptijd van 16 weken voor enkelvoudige rapportages en 17 weken voor dubbelrapportages.

Het streven is om de rapportages in het kader van straf en OTS in 85% van de gevallen één week voor de geplande zittingsdatum op de rechtbank te hebben. Van invloed op de doorlooptijden van forensische diagnostiek in het kader van scheidings- en omgangszaken zijn de (veelal) vertragende factoren – zoals de bereidheid om medewerking te verlenen door de te onderzoeken ouders – die geheel buiten het uit te voeren onderzoek zelf liggen. In verhouding tot straf en OTS is het aantal aanvragen in het kader van scheiding en omgang dat tot op heden bij de FPD is ingediend gering. Zodra de FPD meer ervaringsgegevens heeft, zal ook voor dit type onderzoek een streeftijd worden opgesteld.

Hoe lang zijn op dit moment de gemiddelde wachttijden voordat tot onderzoek kan worden overgegaan? Naar welke wachttijden wordt in de nieuwe aanpak gestreefd? Op welke manier worden de wachttijden teruggedrongen? Is hiervoor extra geld nodig en beschikbaar? Zo ja, hoeveel geld is nodig en wanneer komt het beschikbaar? Zo neen, waarom niet, zo vragen de leden van de PvdA-fractie.

Reactie:

De gemiddelde wachttijd voordat tot onderzoek kan worden overgegaan start als de schriftelijke aanvraag en de relevante stukken bij de FPD binnen zijn. De interne doorlooptijd bij de FPD (als onderdeel van de totale doorlooptijd) bevat het vinden van de juiste rapporteur en het versturen van het rapport naar de rapporteur door de FPD.

Voor onderzoek pro justitia bedroeg dat in 2003 en 2004 gemiddeld twee weken voor enkelvoudig onderzoek en voor «dubbel» onderzoek 16 dagen.

Voor onderzoek in civielrechtelijk kader via de FPD bedroeg dat in 2003 en 2004 gemiddeld een week voor enkelvoudig onderzoek en voor «dubbel» onderzoek twee weken.

Het streven van de FPD is erop gericht in 85% van de gevallen de wachttijd niet meer dan tien dagen te laten bedragen.

De wachttijden worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door de schaarste aan voldoende gekwalificeerde forensisch onderzoekers. De volgende factoren spelen hierbij in meerdere of mindere een rol. Allereerst is sprake van een landelijk tekort aan met name kinder- en jeugdpsychiaters. Dit tekort laat zich ook voelen in sectoren buiten Justitie, zoals de jeugd-ggz. Daarnaast noemen de gedragsdeskundigen de hoogte van de tarieven die Justitie betaalt voor het laten verrichten van forensische diagnostiek. Deze zouden onvoldoende concurrerend zijn ten opzichte van de tarieven die worden gehanteerd in de sector van de jeugd-ggz. Ook wordt als oorzaak genoemd de ontoereikende opleidingscapaciteit voor forensisch gedragsdeskundigen. Tenslotte, zo blijkt uit onderzoek dat ik heb laten verrichten, weerhoudt de mogelijkheid een klacht te krijgen en de belasting die een ingediende klacht voor de betreffende aangeklaagde rapporteur tot gevolg heeft, gedragsdeskundigen ervan forensische diagnostiek te verrichten. Ik heb in dit verband de volgende maatregelen genomen: ik laat momenteel onderzoeken in hoeverre de tarieven een rol spelen bij de vergroting van de beschikbaarheid van rapporteurs en daarmee aan de verkorting van de wachttijden. Op basis van dit onderzoek streef ik ernaar voor het einde van dit jaar een beslissing te nemen over de aanpassing van de tarieven. Daarnaast heb ik recentelijk contact gezocht met de verschillende beroepsverenigingen van gedragsdeskundigen om te bezien of klachtprocedures naar aanleiding van forensische diagnostiek kunnen worden aangepast. Ik zal daarbij tevens bij de betreffende beroepsverenigingen het beeld over de kans op klachten nuanceren, door te benadrukken dat de kans op klachten voor

forensische diagnostiek in strafrechtelijk kader verwaarloosbaar klein en in beschermingsmaatregelen zeer klein is. Ik verwijs in dit verband ook naar mijn brief, paragraaf 7.2. Tot slot start de FPD dit najaar met een opleiding voor forensisch rapporteurs en voor supervisors.

Voor het vergroten van de opleidingscapaciteit is budget beschikbaar. Een eventuele tariefsverhoging kan leiden tot kostenverhoging bij de aanvragers. Als duidelijk is of, en zo ja, in welke mate tariefsverhoging aan de orde is, zal worden bepaald of compensatie van de aanvragers aan de orde is en hoe de benodigde compensatie zal worden gefinancierd.

Doel van het landelijk kader FDJ

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat de brief zeer beschrijvend is en er teveel van uitgaat dat een nieuwe structuur de problemen zal oplossen. Zo stelt de minister dat uniforme kwaliteitseisen worden gesteld aan de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd en aan de opbouw van de rapportages. De minister geeft niet expliciet aan welke instrumenten hij in gedachte heeft waarop de kwaliteitseisen zullen steunen of binnen welke termijn dergelijke uniforme kwaliteitseisen zullen zijn ontwikkeld. Kan de minister een antwoord geven op deze vragen?

Reactie:

Het landelijk kader FDJ voorziet in drie kwaliteitsondersteunende instrumenten. In de eerste plaats zijn er richtlijnen voor het laten verrichten van forensische diagnostiek. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in een rapportage format. Dit format is een hulpmiddel voor rapporteurs en maakt deel uit van het kwaliteitskader van de Forensisch Psychiatrische Dienst (FPD). Ten tweede gebruikt de FPD uniforme en transparante criteria waarop de rapportages getoetst worden. Tot slot worden de eisen aan opleiding en ervaring van forensisch rapporteurs verhoogd. In dit verband wijs ik u op het in de brief genoemde register van forensisch rapporteurs. Reeds op dit moment wordt er gewerkt met rapportage formats, vindt toetsing plaats en worden hoge eisen gesteld aan de kennis en ervaring van rapporteurs. Thans worden de modaliteiten van het in te richten register bestudeerd.

Kan de stelling dat het onderzoek zich moet beperken tot «hetgeen echt nodig is» nader worden verklaard? Wat is om welke reden echt nodig voor het onderzoek, zo vragen de leden van de PvdA-fractie.

Reactie:

Forensische diagnostiek is (per definitie) aan de orde als diagnostiek nodig is voor juridische besluitvorming. Daar dient de vraagstelling en het onderzoek op gericht te zijn. Aan de hand van het onderzoek kunnen secundair hulpverlenings- of behandeltrajecten geïndiceerd worden. Als er uitsluitend vragen zijn gericht op zorg of behandeling, dient de (zorg-) diagnostiek via bureau jeugdzorg en / of de GGZ te verlopen. Ook als er voldoende (diagnostische) gegevens zijn en juridische besluitvorming mogelijk is, dient er geen forensische diagnostiek plaats te vinden. Bij onderzoeken in civielrechtelijk kader gebeurde het dat onderzoek geen meerwaarde had en dat er voldoende informatie was om tot besluitvorming te komen. Soms deed men strategisch onderzoek of «verlegenheids-onderzoek», de opdrachtgever «hevelde» het hele dossier over naar de onderzoeker, waarbij veelal alle gezinsleden (soms opnieuw) en zonder duidelijke indicatie werden onderzocht. Dit leidde tot een lange duur van onderzoeken, onduidelijke verantwoordelijkheden, onduidelijke antwoorden en ergernis bij onderzochten.

Inhoud van het landelijk kader FDJ

De leden van de CDA-fractie merken op dat de operatie JONG door dit kabinet is opgezet om de samenhang in de jeugdzorg te verbeteren. Evenzeer is de nieuwe Wet op de Jeugdzorg mede ontworpen om de samenwerking tussen de verschillende partners in de jeugdzorg te bevorderen. De leden van de CDA-fractie missen in deze brief van de minister de samenhang tussen dit ingevoerde landelijk kader FDJ aan de ene kant en Operatie Jong en de Wet op de Jeugdzorg aan de andere kant. Zo missen zij ook de lijn tussen het landelijk kader FDJ en het preventief jeugd beleid en de vroegsignalering in deze brief. Kan de minister hier duidelijkheid over verschaffen?

Reactie:

Het landelijk kader FDJ is primair ontwikkeld voor jeugdigen die reeds met het strafrecht in aanraking zijn gekomen, dan wel waarbij bescherming van overheidswege aan de orde is. Vroegsignalering is voor deze jongeren veelal een gepasseerd station. Samenhang tussen het landelijk kader FDJ en de operatie Jong vindt vooral plaats op het thema jeugd-criminaliteit. De verbeterde kwaliteit van de forensische rapportages zal leiden tot een meer adequate behandeling van de problematiek van de jongeren die met Justitie in aanraking zijn gekomen. Daarmee wordt de kans op herhalingscriminaliteit verkleind, dan wel voorkomen dat jongeren over wie een jeugdbeschermingsmaatregel wordt uitgesproken verder problematiseren en later eventueel met het strafrecht in aanraking komen. Daarnaast wordt de samenhang tussen justitiële ketens en de ketens in de zorgsector vergroot. De forensische rapportage is naast een instrument voor Justitiële besluitvorming immers ook van belang voor organisaties uit andere sectoren (zoals de zorg en de hulpverlening) die uiteindelijk met de behandeling van de jongeren zijn belast. Het landelijk kader FDJ draagt bij aan de overdraagbaarheid van de rapportages door hoge eisen te stellen aan de te hanteren onderzoeksmethodes, kennis en ervaring van rapporteurs en de kwaliteit van de rapportages.

Samenhang met de Wet op de jeugdzorg is gelegen in het feit dat het landelijk kader FDJ bijdraagt aan de toegangsfunctie van het bureau jeugdzorg door het aanbrengen van een helder onderscheid tussen diagnostiek die ten behoeve van de rechter dient plaats te vinden en diagnostiek die uitsluitend tot doel heeft na te gaan welke behandeling en zorg noodzakelijk is. Indien uitsluitend sprake is van behandeling en zorg, dient nadere diagnostiek en behandeling binnen de GGZ plaats te vinden, indien er (mogelijk) een justitiële vraag voorligt zal een forensische rapporteur moeten worden ingeschakeld.

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom gekozen is voor een sleutelrol voor de Forensisch Psychiatrische Dienst (hierna: FPD) in het landelijk kader, mede gelet op het feit dat de FPD tot dusverre alleen werd ingeschakeld in het volwassenenstrafrecht en er weinig kennis van en ervaringen met jeugdzaken is? Waarom bood de Wet op de jeugdzorg geen ruimte voor een sleutelrol van de Bureaus Jeugdzorg? Waarom worden Bureaus Jeugdzorg niet verplicht tot het volgen van het landelijk kader, zo vragen deze leden.

Reactie:

Zoals uit de brief naar voren komt heeft de FPD uit de aard van haar functie veel expertise in huis op het gebied van forensische diagnostiek en werd in de loop van de tijd al in enkele arrondissementen ingeschakeld bij het aanvragen van forensisch diagnostisch onderzoek bij jeugdigen. De dienst is overal in het land aanwezig met nu bijna tachtig psychiaters. De FPD heeft een goede relatie met de rechtbank, de reclassering en de GGZ

en andere betrokken partners en is stevig ingebed in de regionale netwerken en overleggen. De continuïteit naar en expertise van forensische zorg voor volwassenen is van groot belang voor de forensische diagnostiek van minderjarigen. Daarbij heeft de FPD een grote pool van onafhankelijke rapporteurs (psychologen en psychiater) waar intervisie en supervisie voor geregeld is. Deze is voor de jeugd eenvoudig uit te breiden.

Het is een gegeven dat de weinige (kinder- en jeugd)psychiaters en psychologen die dit specialistische forensische werk doen, willen werken waar intervisie, steun en ervaren collega's te vinden zijn. Dat is bij de FPD het geval. Het adviseren, bemiddelen en het toetsen, taken die door de FPD worden uitgevoerd, maken geen deel uit van de taken zoals die volgens de Wet op de jeugdzorg zijn belegd bij de Bureaus Jeugdzorg. Gezien de aantallen aanvragen voor forensische diagnostiek per bureau is het om doelmatigheidsredenen te verkiezen deze taken bij één landelijke dienst (namelijk bij de FPD) neer te leggen in plaats van bij de 15 bureaus jeugdzorg in het land. De Bureaus Jeugdzorg zijn in gevolge de Wet op de jeugdzorg zelf als eerste verantwoordelijk voor de kwaliteit van de diagnostiek. Daarnaast worden de Bureaus Jeugdzorg ingevolgd de Wet op de jeugdzorg aangestuurd door de provincies. Het Rijk overlegt op haar beurt met de provincies. Ik heb daarom in het landelijk beleidskader met de provincies afgesproken dat deze het gebruik van het landelijk kader FDJ door de bureaus zullen bevorderen.

De leden van de VVD-fractie merken op dat het neerleggen van de forensische diagnostiek bij jeugdigen bij de Bureaus Jeugdzorg niet haalbaar bleek, omdat de Wet op de jeugdzorg hiervoor geen ruimte bood. Welke knelpunten werden in de Wet op de jeugdzorg ondervonden? Is de gekozen oplossing om de FPD een sleutelrol te geven bij het landelijk kader FDJ – los van ondervonden knelpunten op het gebied van uitvoering – het beste alternatief, in die zin dat de beoogde verbeteringen (verbeteren kwaliteit rapportages, verkorten doorlooptijd, vergroten doelmatigheid) op deze wijze optimaal worden gerealiseerd?

Reactie:

Het adviseren, bemiddelen en het toetsen, taken die door de FPD worden uitgevoerd, maken geen deel uit van de taken zoals die volgens de Wet op de jeugdzorg zijn belegd bij de Bureaus Jeugdzorg. Gezien de aantallen aanvragen voor forensische diagnostiek per bureau is het om doelmatigheidsredenen te verkiezen deze taken bij één landelijke dienst (namelijk bij de FPD) neer te leggen in plaats van bij de 15 bureaus jeugdzorg in het land. Door de FPD een sleutelrol te geven bij het landelijk kader FDJ worden de beoogde verbeteringen (verbeteren kwaliteit rapportages, verkorten doorlooptijd, vergroten doelmatigheid) optimaal gerealiseerd.

Voorts vragen deze leden waarom voor de Bureaus Jeugdzorg geen verplichting geldt het landelijk kader FDJ te volgen. De minister heeft de provincies opgedragen het gebruik van het landelijk kader FDJ door de Bureaus Jeugdzorg bevorderen. Streeft de minister ernaar dat alle Bureaus Jeugdzorg alle forensische diagnostiek via het landelijk kader afdoen? Zo ja, wanneer moet dat uiteindelijk zijn gerealiseerd?

Reactie:

De Bureaus Jeugdzorg zijn in gevolge de Wet op de jeugdzorg zelf als eerste verantwoordelijk voor de kwaliteit van de diagnostiek. De Bureaus Jeugdzorg worden ingevolgd de Wet op de jeugdzorg aangestuurd door de provincies. Het Rijk overlegt op haar beurt met de provincies. Ik heb daarom in het landelijk beleidskader met de provincies afgesproken dat deze het gebruik van het landelijk kader FDJ door de bureaus zullen bevorderen. Ik streef ernaar dat alle Bureaus Jeugdzorg het landelijk kader FDJ

hanteren indien forensische diagnostiek aan de orde is. Zoals ik in de brief aangaf zal de evaluatie in 2006 moeten aangeven in hoeverre de Bureaus Jeugdzorg het landelijk kader FDJ hanteren. Op basis van de bevindingen zal ik beslissen of een aparte aanwijzing aan de orde is. Ik ga er vooralsnog niet van uit dat dit nodig zal zijn.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen de minister hoe het landelijk kader zich verhoudt tot initiatieven zoals die in Amsterdam bij het Jeugdforensisch Platform worden genomen. Daar werken 24 instellingen nauw samen om te komen tot betere informatie-uitwisseling over kinderen, kennisoverdracht en beter hulp aan kinderen. Zoals deze leden bij de behandeling van de Justitiebegroting voor 2005 al hebben gesteld, leidt dit in de praktijk tot goede resultaten, juist ook omdat bureaucratische rompslomp tot een minimum beperkt blijft. Door de activiteiten van het Jeugdforensisch Platform kan de opleiding van rapporteurs voor Justitie verbeterd worden. Deze leden vragen de minister op welke wijze het landelijk kader dergelijke tendensen ondersteunt.

Reactie:

Via een platform als het JPA zijn de betrokken instellingen meer op elkaar afgestemd, is er meer overzicht en is het duidelijker wat de regionale mogelijkheden voor behandeling en begeleiding zijn. Adviezen uit forensische rapportages worden daardoor makkelijker uitvoerbaar en diagnostische informatie wordt meer gedeeld. Het komt de kwaliteit van de forensische diagnostiek dus ten goede. Zoals ik eerder naar aanleiding van het amendement van het geachte kamerlid Vos tijdens de behandeling van de Justitiebegroting 2005 aangaf, ben ik bereid met de sector te bezien of er inhoudelijke belemmeringen voor de totstandkoming van dergelijke platforms bestaan en zo ja op welke wijze ik kan bijdragen aan de oplossing daarvan. Overigens merkte ik toen op dat het de samenwerking tussen jeugdhulpverleningsinstellingen op regionaal niveau betrof en dat het mij voorkwam dat deze instellingen primair zelf verantwoordelijk zijn voor de vorming en de instandhouding van de regionale platforms.

Deze leden hebben voorts kennisgenomen van het rapport *Jongeren in justitiële jeugdinrichtingen: met betere zorg nog veel te winnen*, van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. De Inspectie constateert dat het risico bestaat van onderdiagnostiek van psychiatrische stoornissen bij jongeren, waardoor deze niet adequaat en vroegtijdig kunnen worden behandeld. De leden van de GroenLinks-fractie vragen de minister op welke wijze de verbeteringen die het landelijk kader bij de pro justitia-rapportages zal moeten inzetten dergelijke risico's op onderdiagnostiek kan ondervangen.

Reactie:

Het landelijk kader FDJ kan met name bijdragen aan minder onderdiagnostiek door het indicatieoverleg en het trajectconsult dat op verzoek van de rechter-commissaris of de officier van Justitie bij de FPD wordt aangevraagd. Tijdens het indicatieoverleg en het trajectconsult blijkt namelijk of mogelijk psychiatrische problematiek aan de orde is, waarvoor nader forensisch onderzoek noodzakelijk is. Daarnaast kan de informatie in de forensische rapportages worden gebruikt ten behoeve van de zorg en de behandeling van jongeren in justitiële jeugdinrichtingen.

De invoering van het landelijk kader FDJ

De leden van de CDA-fractie merken op dat de minister uiteenzet dat slechts een gedeelte van het aantal Bureaus Jeugdzorg, dat in 2003 en 2004 met het landelijk kader FDJ zou moeten gaan werken, daadwerkelijk nu met het landelijk kader werkt. De minister wijt dit aan aanloop-

perikelen. Kan de minister uiteenzetten welke deze aanloopperikelen zijn? Is de minister niet met deze leden van mening dat de aanloopperikelen wel erg lang duren, zeker gezien sommige Bureaus Jeugdzorg al twee jaar met dit kader hadden moeten werken?

Reactie:

Zoals ik in de brief aangaf, is in een aantal bureaus sprake van aanloopperikelen. Deze hebben betrekking op de vorming van de Bureaus Jeugdzorg zelf, het feit dat de FPD en de bureaus geheel nieuwe partners voor elkaar zijn, waardoor het soms meer tijd kost voordat werkprocessen goed op elkaar zijn afgestemd en met het feit dat door het tekort het tekort aan kinder- en jeugdpsychiaters de werving van extra medewerkers door de FPD in sommige arrondissementen meer voeten in de aarde heeft dan was voorzien, waardoor het langer duurt voordat de FPD alle aanvragen van de Bureaus Jeugdzorg tijdig kan verwerken. In de brief baseerde ik mij op de gegevens uit 2004. Uit de eerste kwartaalrapportage 2005 komt in middels naar voren dat sprake is van een stijging van het aantal bemiddelingen van civielrechtelijke aanvragen. Ik ga ervan uit dat de Bureaus Jeugdzorg en de FPD elkaar steeds beter vinden. Zoals eerder aangegeven: ijkpunt is voor mij de resultaten van de evaluatieonderzoek in 2006.

De leden van de PvdA-fractie vragen op welke manier kennis en capaciteit van de FPD met het oog op de nieuwe taak worden ontwikkeld. Is hiervoor extra geld beschikbaar? Wordt de FPD met het oog op de nieuwe taak uitgebreid? Zo neen, waarom niet? Betekent het feit dat mede door bezuinigingen het aantal onderzoeken is gedaald, dat noodzakelijk onderzoeken achterwege blijven? Zo neen, waarom niet?

Reactie:

De FPD wordt met het oog op de nieuwe taak uitgebreid. Er worden kinder- en jeugdpsychiaters, psychologen en juristen geworven om de nieuwe jeugdtaak van de FPD inhoud te geven. Hiervoor is een budget van 2,4 miljoen beschikbaar. Van de Raad voor de Kinderbescherming bereiken mij geluiden dat de bezuinigingen leiden tot een extra kritische beoordeling van de noodzaak van het extern laten verrichten van forensische diagnostiek. De adviesfunctie van de FPD is daar behulpzaam bij. Dit resulteert in minder aanvragen voor onderzoek. De bezuinigingen die waren voorzien bij de Bureaus Jeugdzorg zijn inmiddels teruggedraaid. Mij is niet gemeld dat noodzakelijke onderzoeken achterwege blijven. In de evaluatie van 2006 zal worden nagegaan of noodzakelijk onderzoek achterwege blijft.

Ontwikkelpunten

De leden van de CDA-fractie constateren dat de minister meldt dat er een grote schaarste bestaat aan voldoende opgeleide en ervaren forensische rapporteurs. Hij wijt dit voornamelijk aan de onvoldoende concurrerende vergoedingen die Justitie betaalt. Uit het veld bereiken ons juist berichten dat het niet zozeer ligt aan de financiële redenen, maar veeleer aan een gebrek aan onvoldoende training en professionalisering. Waar baseert de minister zich op als hij meent dat de schaarste veroorzaakt wordt door onvoldoende concurrerende vergoedingen? Zijn er niet ook andere oorzaken die deze schaarste verklaren? In het buitenland bestaan bijvoorbeeld specifieke universitaire opleidingen in de forensische diagnostiek die gericht zijn op onderzoek naar jongeren. Dit draagt in die landen bij aan een betere specialistische kennis van de doelgroep en derhalve aan een verbetering van de kwaliteit van de rapportages. Kan de minister uiteenzetten hoe hij hierover denkt en of dit ook in Nederland een oplossing zou kunnen bieden?

Reactie:

In de brief staat aangegeven dat de grote schaarste aan rapporteurs voor een belangrijk deel te maken heeft met het feit dat de vergoedingen die Justitie betaalt aan rapporteurs onvoldoende concurrerend zijn ten opzichte van andere sectoren van de overheid. Ik baseer mij daarbij op informatie van de GGZ-Nederland en de FPD. Daarnaast blijkt dit uit onderzoek dat in opdracht van het WODC is uitgevoerd naar de klachtgevoeligheid van forensische diagnostiek. Uit dit onderzoek kwam namelijk naar voren dat de terughoudendheid van gedragsdeskundige om forensische diagnostiek gelegen is in de vrees voor klachten, maar dat deze zeker ook veroorzaakt wordt door de hoogte van de vergoedingen. Het is om deze reden dat ik thans laat onderzoeken in hoeverre aanpassing van de tarieven kunnen bijdragen aan het oplossen van het schaarsteprobleem en of, en zo ja in welke mate, aanpassing aan de orde is. Ik zal u daarover in de loop van dit jaar nader berichten. Daarnaast heb ik inmiddels contact gezocht met de beroepsgroepen. Ik zal aan de hand van de resultaten van het bovengenoemde WODC-onderzoek duidelijk maken dat het aantal ingediende klachten in verhouding tot het aantal uitgevoerde onderzoeken – met uitzondering van onderzoeken die worden uitgevoerd in het kader van scheiding en omgangszaken – zeer laag en derhalve de kans op het krijgen van een klacht gering is. Daarnaast wil ik met de beroepsgroepen en de relevante klachtinstanties onderzoeken in hoeverre klachtprocedures kunnen worden verkort, opdat de belasting van het afhandelen van een klacht voor de gedragsdeskundige wordt beperkt.

Ook het verbeteren van de opleiding is een manier om het schaarsteprobleem te verminderen. De FPD zal daarom dit najaar starten met een opleiding voor beginnende forensisch rapporteurs en voor supervisors. Echter, de mate waarin men zich voor de opleiding zal inschrijven zal voor een deel afhangen van de hoogte van de vergoedingen. De uitkomst van het bovengenoemde onderzoek naar de vergoedingen zijn dus van belang. Gezien de eisen die gesteld worden aan de rapporteurs met de nadruk op praktische vaardigheden en supervisie lijkt het mij niet aangewezen specifieke universitaire opleidingen op te starten. Samenwerking is wel aangewezen tussen de opleiding die dit najaar wordt gestart bij de FPD en eventuele universitaire initiatieven. Daarover zijn gespreken tussen de FPD met de universitaire wereld gaande.

Vanuit het veld bereiken de leden van de CDA-fractie ook signalen dat de rechterlijke macht onvoldoende is getraind om de jeugdforensische rapportages gedegen te interpreteren en hieruit de juiste juridische conclusies te trekken. Deze leden zouden graag zien dat de expertise van de rechterlijke macht toeneemt op dit terrein. Zij zijn van mening dat dit aspect onderbelicht is in de brief van de minister. Wat is de reactie van de minister hierop? Ziet hij dit als een probleem? Zo ja, wat wil de minister daaraan gaan doen?

Reactie:

De kwaliteit van de forensische rapportages hangt mede af van de mate waarin deze toegankelijk zijn voor gebruikers die over het algemeen geen of beperkte scholing hebben op gedragsdeskundig gebied, zoals bij veel rechters het geval is. Met het landelijk kader FDJ beoog ik juist dat ondermeer dit aspect van kwaliteit wordt verbeterd. Het betekent dat de forensisch gedragsdeskundig rapporteur zich kan verplaatsen in de juridische context waarin rechterlijk oordelen worden geveld en zijn rapportage daarop richt. Uiteraard zou het de kwaliteit van de rechterlijke besluitvorming ten goede kunnen komen indien de leden een minimaal kennisniveau hebben op jeugdforensische gebied. Deze kennis kan worden bevorderd via de Stichting Studiecentrum Rechtspleging (SSR) te Zutphen, het

opleidingsinstituut voor de rechterlijke organisatie. De SSR heeft een cursus forensische gedragskunde, die twee maal per jaar wordt gegeven.

De leden van de PvdA-fractie vragen op welke manier de tarieven voor de rapporteurs worden herzien. Worden ze gelijkgetrokken met de rapporteurs in andere overheidssectoren? Wat zijn hiervan de kosten?

Reactie:

De beantwoording van deze vragen hangt af van de uitkomsten van het onderzoek dat ik momenteel naar de vergoeding van forensisch rapporteurs laat uitvoeren. Ik zal u hierover in het najaar rapporteren.